

הסידות בפרשה

הרב יצחק שפירא

פרשת עקב

המלך בשדה!

ה' לא רוצה שנעסוק רק במקומות הטובים שבנו, אלא רוצה שנעסוק גם במקומות הלא טובים שבנו, ונרגיש שאנחנו לא רוצים בהם, וזה נקרא שהמלך נמצא בשדה

שלום לידידינו היקרים!

בספר דברים משה רבינו מדבר על החטאים של עם ישראל במדבר – חטא המרגלים וחטא העגל וגם שאר החטאים. במיוחד בפרשה שלנו משה רבינו מדגיש זאת ואומר "זכור אל תשכח את אשר הקצפת את ה' אלקיך במדבר... ממרים הייתם עם ה' מיום דעתי אתכם".

לא רק שמשה רבינו חוזר ומזכיר את החטאים של בני ישראל במדבר, גם אנחנו שבים ומזכירים זאת בכל יום. שכן הפסוק "זכור אל תשכח את אשר הקצפת את ה' אלקיך במדבר", הוא אחד מששת פסוקי הזכירות שכתובים בסידור לומר אחרי התפילה.

אם חבר היה מזכיר לנו שוב ושוב את הדברים הרעים שעשינו – בוודאי היינו חושבים שהוא מאוד מעצבן... למה ה' רוצה שנזכור שוב ושוב את החטאים שלנו?

מדבר – כל אחד דואג לעצמו וחושש מחברו

בלקוטי תורה לפרשת ראה יש משל מפורסם של אדמו"ר הזקן על חודש אלול, משל 'המלך בשדה'. במשל הזה אדמו"ר הזקן מדבר על ארבעה מקומות: מדבר, שדה, עיר (שהיא עיר המלוכה שבה נמצא הארמון), וארמון המלך עצמו.

המדבר הוא מקום מחוץ לישוב, שבו אין מלך ו"איש הישר בעיניו יעשה". אין מישהו שדואג לכולם ורוצה בטובת כולם, וממילא כל אחד דואג רק לעצמו, ושומר על עצמו מפני חברו שגם הוא דואג רק לעצמו, ו"אדם לאדם זאב". יותר מכך, המדבר הוא מקום "נחש שרף ועקרב" והכוונה היא שהאנשים שם הם נחשים ועקרבים אחד לשני, וכל אחד רע לו עם עצמו והוא רוצה לעקוץ את השני...

הנמשל הוא שבמדבר ה' לא מתגלה כמלך, ובני ישראל חושבים שהוא שונא אותם ורוצה להציק להם, וכפי שכתוב בתחילת ספר דברים "בשנאת ה' אותנו הוציאנו מארץ מצרים,

לתת אותנו ביד האמורי להשמידנו". כלומר לא רק שכל אחד הוא עקרב וחושב שחברו הוא עקרב, אלא הם חושבים כך גם על ה'.

עיר המלוכה והארמון שבתוכה

לעומת המדבר, העיר היא מקום יישוב, ובו לא מתקיים הכלל ש"איש הישר בעיניו יעשה". המלך רוצה שהאנשים יחיו יחד זה עם זה בשלום ובאחוזה, ולכן הוא מחוקק חוקים ואומר מה לעשות, והאנשים עושים את מצוותיו.

בתוך העיר יש את ארמון המלוכה עצמו, ובו התחושה היא בדיוק הפוכה מהמדבר: בארמון יש מישהו שטוב לו מצד עצמו, והוא מאוד רוצה שלכולם יהיה טוב, ולכן כולם רוצים ושמחים להיות חלק מהעם שלו, ומרגישים שזה עושה אותם לטובים. לעומת המדבר, שבו התחושה היא שכל אחד דואג לעצמו וגם עוקץ את זולתו, בארמון התחושה היא שהמלך טוב לו עם עצמו והוא רוצה בטובת כולם, וכולם רוצים להיות חלק ממלכותו. התחושה הזו מקרינה אל העיר, וזה גורם שהאנשים בעיר עושים את רצונו ואת מצוותיו של המלך.

שדה - הדרך מהמדבר לעיר

מה זה השדה? השדה הוא הדרך בין המדבר לעיר המלוכה. כשם שהמדבר הוא לא מקום יישוב, גם השדה הוא עדין לא מקום יישוב, אבל השדה הוא מקום שאותו מעבדים כדי שיהיה אוכל לאנשי היישוב. כלומר השדה הוא ההכנה לעיר. מהי הדרך בין המדבר לשדה?

כאשר האדם הולך בדרך בין המדבר לעיר, פירושו של דבר שהוא כבר לא רוצה להיות במדבר. הדרך היא המקום שבו האנשים מרגישים שלא נעים להם להיות במקום בו כל אחד דואג לעצמו ועוקץ את זולתו. כאשר האדם מרגיש שהוא לא רוצה להיות במדבר, פירושו של דבר שהוא נמצא בשדה, והוא בדרך להיכנס לעיר ולהיות במקום שבו יש מלך וגם הוא חלק מהעם של המלך.

המלך בשדה

איפה מקום המשכן של המלך? כמובן, לא רק שהמקום של המלך הוא לא במדבר ובשדה, אלא הוא אפילו לא בעיר. כלומר המלך בוודאי לא נמצא במקום שבו לכל אחד רע עם עצמו והוא דואג רק לעצמו, והוא אפילו לא נמצא במקום שרק עושים את מצוותיו, אלא הוא נמצא דווקא בארמון, שהוא המקום שבו גלוי שטוב לו, והוא רוצה שיהיה טוב לכולם. זהו מקום משכנו של המלך.

אבל אף על פי כן המלך מחפש להיות גם בשדה, במקום שבו האנשים חושבים על כך שהם לא רוצים לדאוג רק לעצמם. מה המלך מחפש בשדה?

המלך רוצה להראות לאנשים שהוא שמח בכך שלא נעים להם המקום שבו כל אחד דואג רק לעצמו. המלך רוצה שהם ייזכרו במדבר, במקום שבו כל אחד חי לעצמו, ולא ירצו בכך.

המלך לא שמח רק בכך שהאנשים עושים את מצוותיו, אלא שמח גם בכך שהאנשים לא רוצים לחיות בצורה אחרת.

זהו חודש אלול שקודם לחודש תשרי: בראש השנה ויום כיפור ה' נמצא בארמון ואנחנו ממליכים אותו. אבל קודם לכן ה' רוצה שניזכר במקומות הלא טובים שהיינו בהם, ונרגיש שלא נעים לנו בהם. ה' שמח שלא נעים לנו במקומות הלא טובים, ואנחנו שמחים שה' רואה זאת ושמח בכך, וזה נקרא שהמלך בשדה ומראה פנים שוחקות לכולם.

ה' מאיר לנו גם במקומות הלא טובים שבנו

כך זה גם בפרשה שלנו: לפני הכניסה לארץ, ל'פלטרין של מלך', ה' אומר לנו שכדי להיכנס לפלטרין של מלך, עלינו לדעת מהו פלטרין של מלך. עלינו לשים לב שיש בתוכנו מקומות עוקצניים, בהם רע לנו עם עצמנו, ואנחנו רוצים לעקוץ את כולם וחושבים שכולם רוצים לעקוץ אותנו, וגם ה' רוצה לעקוץ אותנו. בשביל להיכנס לארץ ישראל עלינו לדעת שפלטרין של מלך זה בדיוק הפוך. פלטרין של מלך זהו מקום שבו גלוי שלמלך טוב עם עצמו, והוא רוצה שיהיה טוב לכולם, ולכן כולם רוצים להיות חלק ממלכותו. בוודאי שאף אחד לא מעלה על דעתו שהמלך רוצה לעקוץ אותו, ולכן אף אחד גם לא רוצה לעקוץ את חברו, ולא חושב שחברו מחפש לעקוץ אותו.

בשביל שנדע זאת, המלך בא גם לשדה, גם למקומות הלא טובים שבנו. ה' מאיר לנו ומאפשר לנו לשים לב שאנחנו לא רוצים להיות במקומות שבהם רע לנו עם עצמנו, והוא שמח לראות שאנחנו לא רוצים במקומות הללו.

אפשר לקרוא את הפרשה שלנו, ולחשוב שזה מעצבן שה' קורא לנו ממרים ומזכיר לנו את החטאים שלנו. אם נקרא את הפרשה כך, פירושו של דבר שאנחנו עדיין במדבר, ואנחנו עדיין חושבים שה' מחפש להציק לנו. אבל אנחנו כבר מתקרבים לחודש אלול, ואנחנו יכולים וצריכים לקרוא את הפרשה ולשים לב שה' רוצה שנעסוק גם במקומות הללו, במקומות הלא טובים שבנו – המקומות בהם לא דווקא עשינו את מה שה' רוצה, ואפילו הרגשנו שה' מחפש להציק לנו... ה' רוצה שנתעסק גם עם המקומות הללו שבתוכנו, ונרגיש שלא נעים לנו בהם ואנחנו לא רוצים אותם.

שבת שלום!

בית 'עוד יוסף חי'

